

Foto: Anna-Erika Löfqvist

cerad i ett större sammanhang. I utbildningsvärlden finns styrdokument, normer och värderingar som behöver skärskådas och övervägas. Det är värt att notera att Dewey aldrig tog steget att ifrågasätta pedagogens yrkesroll.

Insiktens betydelse i kunskapsskapande

Hur når vi insikt – att förstå vad man erfarit? Vilken hållning antar vi i vårt kunskapsskapande? Vilken hållning, före-bild behöver samtalsledaren anta för att gestalta kunskapsprocessen? Det vill säga, hur använder jag mig själv som samtalsledare för att möta deltagarna med lyssnande hållning och gensvar.

Utgångspunkten är att gestaltningen bor i mig! Med andra ord, gestaltningen gör att kroppen får ord. Samtalsledaren »sätter» läromiljön.

I modellen nedan illustrerar vi tre grundläggande meningsbärande aspekter: etiska värden, kritisk hållning och nydanande. Aspekterna genererar en läromiljö som består av samtalsledarens hållning i det fysiska rummet.

PEDAGOGISKT SAMTALSLEDARSKAP - KUNSKAPSSYN och LÄRANDEMILJÖ

Att möta varandra i samtalets form med:

Etiska värden

Demokrati
Jämlikhet
Tolerans
Inkludering
Ömsesidighet
Mångfald

Kritisk hållning

Olika tankar
Problematisera
Ifrågasätta makten och gängse handlingar
Se sammanhang
– kontexten

Nydanande

Frågor
Nya perspektiv
– andra ögon
Kreativitet
Oförutsägbarhet
Läroprocess
– att bli till
Tillvarata kompetens
Skapa ny kunskap

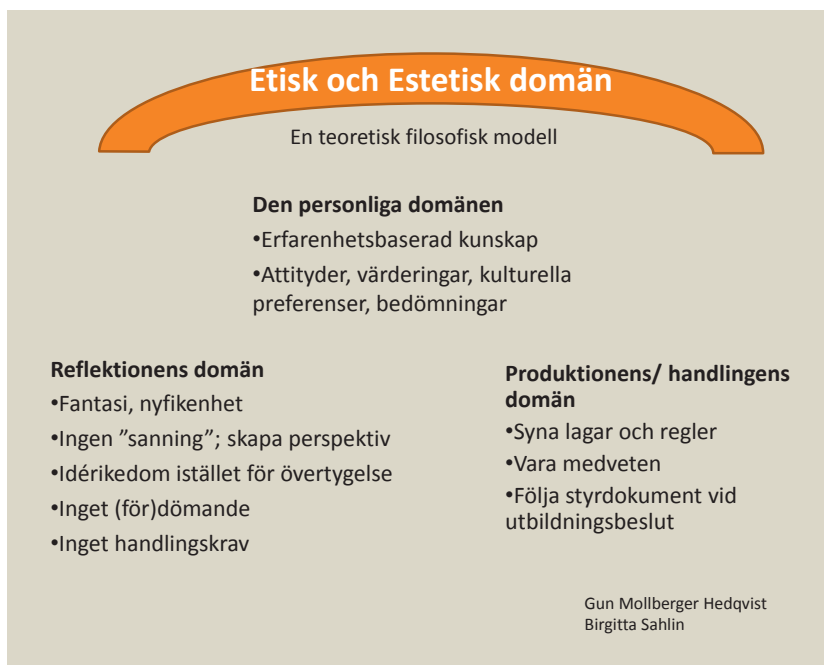
(Inspirerad av Pirjo Lahdenperä, 2008)

- Medvetenhet = att få syn på det gemensamma pedagogiska uppdraget
- Kommunikativ kompetens – det kvalificerade samtalet – leder till verksamhetsutveckling
- "Kvalificerad" – kommunikativa etiska kvaliteter och pedagogiskt-didaktiskt kunnande

(Birgitta Sahlin, 2010 och Gun Mollberger Hedqvist, 2006)

Bågen – ett försök att gestalta bildning

Teoretiskt kan dialogseminarieformen illustreras med hjälp av en båge där den kollegiala läroprocessen – med tillskott av impulser – pendlar mellan reflektion och insikt relaterat till professionella regler.

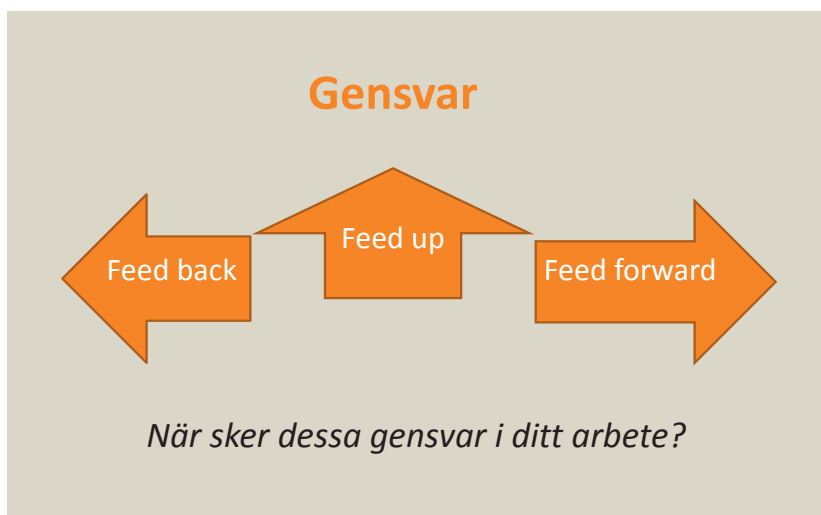
Bildens etiska och estetiska domäner rymmer lärande och tillblivelse, det vi kallar bildning. Bildning – att bli till – som människa och yrkesmänniska innebär tillblivelseprocesser som skapar kunskap och mening. Etiska och estetiska aspekter i den personliga domänen påverkar vår bildning från att vi föds och livet eller yrkeslivet igenom i sociokulturell mening.

Våra etiska hållningar, relationsetik och våra estetiska upplevelser finns med i varje läromiljö som vi befinner oss i (bildens tre domäner). Inte bara våra förhållningssätt till varandra utan även det fysiska rummet, styrdokument, utbildningar och andra materialiteter som förväntningar, föreställningar, tid, kommunikationsflöden och händelser påverkar oss kanske mer än vi tror – ett mate-

För att finslipa sina handlingar krävs att någon erbjuder ett gensvar – en annan berättelse ur ett annat perspektiv – som en motbild så att vi med tanken kan återvända till handlingen, sätta nya ord på erfarenheten och få syn på flera tänkbara alternativa handlingar. Det handlar om att skapa ett reflekterande rum där vi yrkesutövare levandegör och kommunicerar – i betydelsen 'göra gemensamt' – våra insikter som lärande lärare.

To create a reflective practice, one works systematically with imagination and thought, through the crucible of memory. The word 'practice' emphasises that this work takes place in a collective context. And the word 'reflective' denotes that this practice is the subject of constant examination, the space for imagination and thought is institutionalised.¹⁰⁴

Så här tänker vi oss ett lyssnande förhållningssätt med gensvar i pedagogiska sammanhang och situationer:

Feed back innebär att ge gensvar med nyfikenhet i form av frågor och synpunkter på det sagda eller skrivna. Ett gensvar med *Feed up* pekar mot våra styrdokument, det sammanhang och dess ramar som vi befinner oss i och ska förhålla oss till. *Feed forward* är ett